

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА

XXXIV Скупштина

и

Национална конференција о етичким стандардима
за представнике локалних власти

Београд, 14-15. децембар 2004. године

ГРАДИМО ПОВЕРЕЊЕ

ЕТИЧКИ КОДЕКС

ПОНАШАЊА ФУНКЦИОНЕРА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У СРБИЈИ

Konrad
-Adenauer-
Stiftung

Serbia Local Government
Reform Program
Program za reformu
lokalne samouprave
u Srbiji

ЕТИЧКИ КОДЕКС ПОНАШАЊА ФУНКЦИОНЕРА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У СРБИЈИ

ПРЕАМБУЛА

Скупштина Сталне конференције градова и општина,

У уверењу да доношење Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе у Србији ствара услове за изградњу поверења између политичара и функционера локалне самоуправе и грађана;

Знајући да је поштовање етичких стандарда функционера и политичара локалне самоуправе услов за поверење грађана;

Убеђена да изградња поверења представља неопходан услов за успешно обављање дужности функционера локалне самоуправе;

Уважавајући чињеницу да се законодавство све више и све учесталије допуњује правилима понашања у различитим областима друштвеног живота;

Верујући да је дужност функционера локалне самоуправе да у обављању својих функција предузимају сличне кораке самообавезивања;

Сматрајући да ће доношење Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе у Србији разјаснити њихову улогу и одговорности и потврдити значај ових одговорности;

Настојећи да овај Етички кодекс обухвати у највећој могућој мери све сегменте рада функционера локалне самоуправе;

Наглашавајући да правила понашања која садрже етичке императиве морају да се поштују;

Указујући на то да целокупно друштво мора бити укључено у стварање и развој климе поверења и наглашавајући улогу грађана и медија у овом процесу;

Придружујући се настојањима да се наша земља прикључи европским интеграцијама и примени европске стандарде у свим областима друштвеног живота;

Узимајући у обзир важеће прописе у нашој земљи, а имајући у виду документе Савета Европе и Европске Уније и друге релевантне међународне документае који уређују област локалне самоуправе,

на свом заседању одржаном 15. децембра 2004. године усваја Етички кодекс понашања функционера локалне самоуправе у Србији, препоручује га на усвајање скупштинама градова и општина и позива све носиоце јавних функција у локалним самоуправама у Србији да му приступе и да се по њему понашају.

ПОГЛАВЉЕ I ПРЕДМЕТ И ОПШТА НАЧЕЛА

Члан 1 Појам

У смислу овог кодекса, функционер локалне самоуправе (у тексту још и функционер) је свако изабрано, постављено и именовано лице у органима општине, града и града Београда и у органима јавних предузећа, установа и других организација чији је оснивач општина, град и град Београд.

Члан 2 Предмет Кодекса

Предмет овог кодекса је дефинисање етичких стандарда понашања на које се обавезују функционери локалне самоуправе у обављању функција и упознавање грађана са етичким стандардима понашања које они имају право да очекују од својих локалних функционера.

Члан 3 Првенство закона и јавног интереса над приватним

Функционер локалне самоуправе обавља своју функцију по закону.

Функционер у обављању функције поступа искључиво у јавном интересу, а не у свом личном, приватном, групном или страначком интересу.

Члан 4 Поштовање изборне воље грађана

Изабрани функционер локалне самоуправе обавља своје дужности у оквиру права и у складу са мандатом који је добио од својих бирача и одговоран је свим грађанима локалне заједнице, укључујући и оне бираче који нису гласали за њега или за изборну листу са које је изабран.

Поштујући избор бирача, а нарочито ако је изабран са страначке листе кандидата, изабрани функционер локалне самоуправе треба да избегава да током свог мандата промени странку којој је припадао у време избора.

Члан 5 Начин обављања јавне функције

Функционер локалне самоуправе обавља јавну функцију савесно, поштено и непристрасно, уз отвореност и одговорност за своје одлуке и поступке.

Функционер ће се ангажовати у унапређењу рада локалне самоуправе и у размени искустава које организују централне и локалне власти.

Током свог мандата, ни у обављању функције, ни у приватном животу, функционер локалне самоуправе неће се понашати на начин који би деградирало углед функције коју обавља.

Члан 6 Однос са другим функционерима, запосленима и грађанима

У обављању функције, функционер поштује права свих других функционера и службеника. Функционер ће се учтиво, са поштовањем и без дискриминације односити према грађанима, колегама, запосленима и медијима.

Функционер локалне самоуправе неће подстицати нити помагати друге функционере и службенике да приликом вршења својих дужности крше начела успостављена овим кодексом.

Функционер ће јавно указивати на све случајеве незаконитог и неетичког понашања и кршења правила овог кодекса.

ПОГЛАВЉЕ II СТАНДАРДИ У ОБАВЉАЊУ ФУНКЦИЈЕ

Глава 1. Општи принципи

Члан 7 **Забрана сукоба интереса**

Функционер локалне самоуправе неће вршити своје дужности, односно користити овлашћења свог положаја у циљу остваривања својих личних или групних интереса.

Функционер ће избегавати сваки облик понашања који би могао да доведе до давања предности приватним интересима над јавним, чак и ако такво понашање није формално забрањено.

Члан 8 **Давање података о имовинском стању**

Функционер локалне самоуправе ће се придржавати свих важећих прописа који предвиђају обавезу давања података о имовинском стању.

Члан 9 **Ограничење обављања више функција**

Функционер локалне самоуправе ће поштовати законска ограничења у погледу обављања више јавних функција истовремено.

Функционер ће избегавати обављање других јавних функција, односно делатности које га ометају у обављању његових дужности.

Глава 2. Понашање пре ступања на функцију изабраних лица

Члан 10 **Изборна кампања**

Изборна кампања кандидата за изборне функције локалне самоуправе има за циљ да грађанима пружи информације и објашњења о политичким програмима кандидата.

Кандидат неће тежити да прибави гласове бирача на било који други начин осим убедљивом аргументацијом.

Посебно, кандидат неће покушавати да прибави гласове клеветањем других кандидата, коришћењем насиља или претњи, злоупотребом функције коју обавља, нити пружањем или обећавањем противуслуга.

Члан 11 **Трошкови изборне кампање**

Кандидат за функционера локалне самоуправе ће трошкове своје изборне кампање држати у разумним границама.

Кандидат ће давати тачне и потпуне информације о природи и висини трошкова своје изборне кампање.

Локални функционер ни у ком случају неће користити службена средства или имовину за потребе своје изборне кампање.

Глава 3. Понашање током обављања функције

Члан 12 **Нespoјивост надзорних функција**

Функционер локалне самоуправе ће се изузети из рада органа и тела када ти органи и тела врше надзор над његовим радом.

Функционер неће бити запослен, нити ће учествовати у раду органа и тела над којима врши надзор по службеној дужности.

Члан 13 Одлучивање

При одлучивању, функционер локалне самоуправе ће у највећој могућој мери уважити ставове грађана изражене у јавној расправи или на друге начине.

Функционер при одлучивању неће себи пружати било какву посредну или непосредну личну корист нити тежити остваривању личних или приватних интереса појединаца или група.

Члан 14 Објављивање сукоба интереса

Ако функционер локалне самоуправе има приватни интерес у ствари о којој расправља и одлучује орган или тело чији је он члан, дужан је да пре учешћа у расправи, а најкасније пре почетка одлучивања, саопшти постојање таквог приватног интереса.

Функционер ће се уздржати од било какве изјаве или гласања о питањима у вези с којима има приватни интерес.

Члан 15 Образлагање одлука

Функционер локалне самоуправе ће за сваку своју одлуку давати образложење када грађани од њега то траже, уз навођење свих чињеница и околности на којима је та одлука заснована, а посебно који прописи су примењени.

У недостатку правила и прописа, образложење одлуке ће обухватити елементе као што су указивање на њену уравнотеженост, правичност и сагласност са јавним интересом.

Члан 16 Борба против корупције

Функционер локалне самоуправе ће се у обављању функције уздржати од било каквог понашања које би, по важећем међународном или домаћем кривичном праву, могло да се окарактерише као активно или пасивно подмићивање.

Функционер ће се активно ангажовати у откривању и борби против свих облика корупције у локалној заједници.

Члан 17 Заврапа примања и давања поклона

Функционер локалне самоуправе неће тражити, примити, односно дозволити другом лицу да у његово име или у његову корист прими, нити давати поклон, услугу, гостопримство или било какву другу врсту користи у вези са вршењем функције, осим пригодних и протоколарних поклона минималне вредности.

Глава 4. Надзор

Члан 18 Буџетска и финансијска дисциплина

У управљању и коришћењу јавних средстава функционер локалне самоуправе ће поступати са пажњом доброг домаћина.

Функционер ће се придржавати буџетске и финансијске дисциплине која обезбеђује исправно управљање јавним приходима, на начин регулисан важећим прописима.

Функционер неће предузимати ништа што би могло довести до тога да се буџетска средства користе посредно или непосредно у приватне сврхе.

Члан 19 Сарадња у спровођењу мера надзора

Функционер локалне самоуправе неће ометати примену било које на закону засноване мере надзора од стране органа унутрашње или спољне контроле.

Функционер ће се уредно придржавати сваке привремене или коначне одлуке тих органа.

Глава 5. Односи са запосленима у локалној самоуправи**Члан 20 Узорно понашање**

Функционер локалне самоуправе ће својим понашањем представљати добар узор свим запосленима у органима и организацијама локалне самоуправе.

Члан 21 Запошљавање и распоређивање

При запошљавању, распоређивању и унапређивању запослених функционер локалне самоуправе доноси одлуке засноване искључиво на њиховој стручности и професионалној способности и у складу са циљевима, могућностима и потребама службе.

Члан 22 Поштовање улоге запослених

Функционер локалне самоуправе ће се са поштовањем односити према запосленима у служби и неће утицати на њих да незаконито поступају, нити да службено предузму или да пропусте да предузму било шта чиме би се омогућила, њему или другим појединцима или групама, посредна или непосредна приватна корист.

Члан 23 Унапређење улоге запослених

Функционер локалне самоуправе ће настојати да обезбеди да се улога и задаци запослених у служби остварују у потпуности.

Функционер ће предузимати и подстицати мере и активности које доприносе унапређењу функционисања служби или одељења за чији рад је одговоран и за мотивацију запослених који тај рад обављају.

Функционер локалне самоуправе ће стварати услове за унапређење свог знања и стручности, као и знања и стручности запослених у служби.

Глава 6. Понашање при завршетку функције**Члан 24 Престанак обављања функције**

Функционер локалне самоуправе неће предузимати активности према организацијама и предузећима над којима врши надзор, са којима су успостављени уговорни односи или који су основани за време његовог мандата, како би себи или другоме обезбедио личне и професионалне привилегије по престанку обављања функције.

ПОГЛАВЉЕ III **ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ**

Члан 25 **Јавност рада**

Функционер локалне самоуправе ће настојати да обезбеди јавност свог рада, као и функционисања служби и органа за чији рад је одговоран.

Функционер ће одговорити на сваки јавно изречени захтев који се односи на обављање његове функције, образложење његових поступака или функционисање служби и органа за чији рад сноси одговорност.

Члан 26 **Односи са медијима**

Функционер локалне самоуправе ће тачно и правовремено одговарати на све захтеве медија за давање информација везаних за обављање своје функције, али неће пружити ниједну поверљиву службену информацију или информацију која се тиче приватног живота трећих лица.

Функционер ће подстицати све мере које имају за циљ унапређење медијског праћења његовог рада и функционисања служби и одељења за чији рад је одговоран.

Члан 27 **Упознавање функционера са садржином Кодекса**

Функционер локалне самоуправе ће се упознати са овим кодексом и даће писану изјаву да је спреман да се руководи његовим одредбама.

Члан 28 **Упознавање јавности са садржином Кодекса**

Функционер локалне самоуправе ће промовисати овај кодекс међу запосленима у служби, у јавности и медијима, а с циљем унапређења свести о принципима кодекса и значаја њиховог придржавања у функционисању локалне самоуправе.

Члан 29 **Праћење примене Кодекса**

Скупштина општине може формирати тело чији би задатак био да прати примену овог Кодекса и пружа објашњења у вези са његовом садржином и применом функционерима, грађанима и медијима.